

store Kapitelstakster, og hvor Aolingen gif fremad i Værdi, da havde man troet, at Kirken kunde undvære denne Million, men nu er der ingen som helst Grund til at antage, at den kan det, og hvis man ogsaa skulde til at bygge Kirker for Præstetienden, som et æret Medlem slog paa, saa bliver der endnu mindre Udsigt til det.

Det, jeg specielt vilde bemærke med Hensyn til denne Sag, er dette, at jeg, hvis vi saa en Præstelønningslov og saa forhaabentlig ogsaa Erstatning for Offeret, fordi vi ikke kunne undvære det, er bestemt imod, at Erstatningen skal ydes af Statskassen. Hvad der ydes i personligt Vederlag synes jeg dog skulde blive tilbage som et Slags Baand mellem vedkommende Præst og hans Menighed, og det er ikke tidshvarende og retfærdigt, at man vil forlange, at de, der ikke høre til Statskirken, og de, der høre til andre Trossamfund, skulle være med til at betale dette Bidrag. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes man vil begrunde det.

Jeg skal tilføje, at selv om det ikke kan lykkes at saa Accidentsofferet taget med under dette Lovforslag, saa vil det, selv i sin nuværende Skikkelse, vække Tilfredshed særlig hos Lærerstanden, idet jeg skal oplyse, at Flertallet af Lærerne dog langt ville foretrække dette Lovforslag fremfor ikke at saa nogen Lov. Det er netop angaaende Offeret at de stadig have Karambolage med Befolkningen, langt fra saa meget om Accidenser. De have prøvet paa adskillige Steder at saa Offeret afløst, enkelte Kommuner have været villige til at hjælpe dem i saa Henseende, andre have været mindre villig dertil; men efterhaanden som det har vist sig, at de ikke overalt kunne komme frem ad den Vej, er Ønsket om at blive helt af med denne Ydelse kommet op. Det er bekendt, at Læreren er saa lille, at det ikke kan gaa an, at de miste en betydelig Del af den Løn, hvilket Offeret jo udgør.

Der er endnu et Punkt, jeg gerne vilde omtale. I Lovforslagets § 2 staar, at Lærernes samlede Offerbeløb ikke maa overstige Præsternes. Det ønsker jeg helst strøget. Jeg er nemlig pibende om, at Lærerne ikke saa Steder saa mere Offer end Præsterne — det hænger sammen med, at en hel Del Menninger sætte mere Pris paa Lærernes end paa Præsternes Gerning; det kan ogsaa hidrøre fra politiske Grunde, da en Del Præster i tidligere Tid kom mere i Kollision med Befolkningen end Lærerne. Tiden har rettet en Del, men faktisk er det, at der er mange Steder, hvor Præsterne virkelig saa mindre Offer end Lærerne. Det forekommer mig urimeligt, at

Lærerne skulle lide for Præsternes Skyld, og hvis Offeret til Lærerne altsaa skulde rette sig efter Gennemsnittet af Offeret til Præsten, vilde det blive en meget stor Indskrænkning i deres Løn, selv om efter Forslaget en Tiendedel skal lægges til. Derfor synes jeg, at det rigtigste var, at det helt faldt bort, og det kunde jo ogsaa ske uden nogen Ulempe.

Formanden: Det ærede 2det Medlem for 11te Kred (Th. Nielsen) har Ordet for en kort Bemærkning.

Th. Nielsen: Jeg vil kun sige til det ærede Medlem, at det er mig, der har Ret, og at det er det ærede Medlem, som har Uret. I de Lovforslag, som ere forelagte om Præstelønningerne, er der ikke Spor af Strid om Erstatningen for Offeret; jeg henviser i saa Henseende til Worsaaes Forslag fra 1874, til Fischer's fra 1875 og til alle Forslag, siden den Tid. Jeg er derfor overbevist om, at paa det Punkt skal der ingen Banfælgeligheder blive. — Jeg skal kun gøre en Bemærkning yderligere. Til det ærede kongevalgte Medlem (Steffensen), hvis teoretiske Udvikling om Resolutionen af 1885 jeg hørte med Interesse, skal jeg sige, at naar han mente, at den strengt taget ikke var fuldkommen korrekt, saa forstaar jeg dog ikke, hvorfor vi ikke skulde kunne saa Accidenserne afløste lige saa vel som Offeret. I alle tidligere forelagte Lovforslag om dette Emne ere de begge medtagne, og der har aldrig været Banfælgeligheder ved at komme ud over det.

Stilling: Stønt dette Lovforslag særlig vedrører Landet, vil jeg tillade mig at fremkomme med en lille Bemærkning, fordi jeg med de Erfaringer, der foreligge fra Købstæderne, tror, at man kan rette en Hovedanke mod det foreliggende Lovforslags § 1, nemlig med Hensyn til, at det skal være frivilligt, om Offeret skal afløses eller ej. Som bekendt har man rundt omkring i Købstæderne afløst Højtidsofferet, og jeg tror, at baade de offerpligtige og offerberettigede ere meget tilfredse dermed; men det er min Overbevisning efter det Kendskab, jeg har til Forholdene, og efter Udtalelser, jeg har hørt fra mange Sider, at dersom det havde været en frivillig Sag, vilde det ikke have ført til noget Resultat for de fleste Købstæders Vedkommende. Det er nemlig saaledes, at i Købstæderne bestemmer Byraadet det, og som Følge deraf har det store Publikum ikke haft Lejlighed til, saaledes som her foreslaas, at fremkomme med sin Mening om Sagen.